

KOMPROMIS GLEDE VOJNIH DOLGOV

Anglija razmišlja o kompromisu glede vojnih dolgov. — Formula bo predložena danes kabinetu. Določa stalna letna plačevanja ter soudeležbo pri nemških plačilih na temelju Dawesovega načrta. — Nekateri ministri so mnenja, da bo Amerika užaljena.

Poroča John L. Balderston.

LONDON, Anglija, 27. januarja. — Že več dni so se vršile važne konference med ministri glede uravnave angleško-francoskega dolga in osnutek Churchill - Chamberlainovega memoranda na naslov Francije, v katerem se obrazlojuje angleške predloge, bo predložen polnemu kabinetnemu sešanku v sredo.

Za vrjetno se smatra, da se bo kabinet izrekel za to, da se ne pošlje takoj v Pariz tega važnega dokumenta. Nekateri ministri so prepričani, da bi tak korak užalil Washington in da bi se ga smatralo za poskus Anglije, da se prehitijo Združene države v uravnavi dolga ter tudi Franciji priliko, da zahteva od Združenih držav iste pogoje kot jih je Anglija pripravljena ponuditi Franciji. Ti pogoji so baje dosti bolj liberalni kot jih je oficijelni Washington pripravil nuditi Franciji.

Nadaljnji ministri pa so mnenja, da morajo Združene države skrbeti za svoje lastne interese in da je treba takoj vprijeti poskus, da se uveljavi uravnavo angleško-francoskih dolgov.

PARIZ, Francija, 27. januarja. — "Amerika bi ne mogla plačati treh tisoč milijonov dolarjev," je izjavil Louis Loucheur v nekem pogovoru s časnikarskimi poročevalci. "Tega bi ne mogla storiti, čeprav je finančni položaj Združenih držav dosti močnejši kot je naš."

"Amerikanci vedo to sami," je nadaljeval. "Ali niso oni sami predlagali Transfer komisije glede nemških reparacij? Nikdar nisem zanimal naših dolgov v Združenih državah. Izjave te vrste, katere se je pripisovalo meni, so napačne, a rekel sem, da je fizično in materialno Franciji nemogoče poravnati celotni dolg."

"Clementel je predlagal metodo plačevanj, ki je že dosti težavna za nas. Da pa potrdim svojo dobro vero, sem obljubil svojo podporo v slučaju, da bi parlament sprejel odredbo."

Loucheur je imel pri tem v mislih desetletni moratorij ter odstotek in pol obresti na glavnico. Washington je odklonil vsako razpravo o tem.

Glede izjave senatorja Boraha se je dotaknil le ene točke, nemreč stotih milijonov dolarjev vrednosti, katere je baje dobila Francija iz Saar okraja.

Izjave Loucheurja so važne, ker je on glavni posredovalec med Anglijo in Francijo glede uravnave angleško-francoskega dolga.

Nadaljuje se z vzgojno kampanjo, koje namen je informirati francoski narod o resnici glede dolgov. Pierre Bertrand svari pred sprejemom preveč velikodušnega stališča odločnih prijateljev Francije v Ameriki.

"Ti ljudje zastopajo le svoje lastno mnenje," je rekel. "Javno mnenje Amerike je s senatorjem B. orahom in to javno mnenju bo tudi določevalo ameriško politiko."

Napeto razmerje med Francijo in Vatikanom.

Celo optimisti ne upajo več, da bi bilo mogoče francosko poslaništvo pri Vatikanu. — Mnenje glede učinka tega koraka so različna.

RIM, Italija, 26. januarja. — Celo optimisti v Vatikanu so izgubili vse upanje, da bi bilo mogoče rešiti francosko poslaništvo pri Vatikanu, kljub zgovornosti Aristida Brianda.

Tukajšnje neklérkialno časopisje obžaluje v splošnem prekinjenje stikov med Vatikanom in Francijo, a Vatikan molči. Visoki prelati ne soglašajo glede resnične važnosti prekinjenja teh stikov. Može, ki so v neposrednih stikov s papeškim državnim tajnikom, obžalujejo preteče prekinjenje, "ker bi bilo usodopolno za interese francoskih katoličanov. Prelati, ki so v ožjih stikih s francoskimi verskimi naziranj, pa so drugačnega mnenja.

Ti izjavljajo, da so tekom kratke dobe, ko je bila Francija zastopana pri Vatikanu, francoski poslaniki sami zanemarjali interese francoskih katoličanov. Ti diplomati

Ponarejeni bankovci so pričeli zopet krožiti.

WASHINGTON, D. C., 27. jan. Zakladniški departament sviri pred vrstami ponarejenih bankovcev po deset dolarjev, katere so našli v prometu. Ta ponarejeni denar pa ni težko spoznati.

Radikalne odredbe v Turčiji.

CARIGRAD, Turčija, 27. jan. Soglasno s postavo, ki je bila ravnokar sprejeta morajo nositi člani parlamenta, župani, učitelji, vladni uradniki, vojaki in policisti le obleko in čevlje, ki so bili izgotovljeni v Turčiji.

Onim, ki se ne bodo pokorili, prete težke globe ter konfisciranje obleke.

ti niso bili kos zapleteni pontiki Vatikana ter sploh niso poznali stranskih pot velike cerkvene organizacije.

Ko ni bilo nikahkih stikov med Vatikanom in Francijo, so skrbeli za interese katoličanov verski zavodi in katoliški duhovniki. Cela stvar je bila urejena na temelju principa, ik se tiče sedanjih ameriških katoličanov. Posledica tega je bila, da so bili izključno le verski interesi boljše zavarovani kot potem, ko je bilo zopet ustanovljeno poslaništvo pri Vatikanu.

Z opijske konference.

Vse kaže, da bo sklenjen med Anglijo in Združenimi državami dogovor glede reguliranja trgovine z opijem. — Lord Cecil bo najbrž predložil kompromis, pri katerem bosta mogoče obe stranki sodelovali.

ŽENEVA, Švica, 26. januarja. Čeprav je nad-komisija opijske konference razmišljala o ameriškem predlogu za zatrtje kajenja opija ter sklepala o kompetentnosti sedanje konference, da se odloči glede sklepov prve konference, je brezpogojni sprejem ameriških predlogov je prav tako daleč kot je bil pred enim mesecem.

Angleški boj proti razpravam in sklepom prve opijske konference je temeljil na neizprosnosti opoziciji proti programu kongresnika Porterja iz Združenih držav. Preprečenje tozadevne razprave je predstavljalo prvi zakop in Angleži bodo sedaj skušali blokirati ameriške predloge. Lord Cecil pa bo najbrž predložil kompromis, ki bo spremljiv in nato bo mogoče Angležem in Amerikancem sodelovati pri sklenitvi primerne pogodbe glede razpečevanja in kajenja opija.

Ta pogodba bi bila usiljena Holandski in Švici, ki proizvajata največ narkotičnih sredstev.

Lord Cecil pravi, da bi bila uspešna proti-opijska pogodba mogoča le s sodelovanjem Angležev in Amerikancev. Kongresnik Porter je sprejel sobotni kompromis v glavnem raditega, ker je to uvidel.

LONDON, Anglija, 26. jan. — Uredniški članek lista New Statesman je vprijetil silen napad na stališče Združenih držav na ženevski opijski konferenci. List je pisal: —

"Ameriške avtoritete so zavzele čudno stališče, o katerem domneva, da je deloma posledica njih nepoznavanja dejstev, deloma pa njihov puritanski tradicij, ki celo poveljujejo tako nevednost. V drugem oziru pa je to stališče tudi posledica tega, da ne more najti Amerika nobenega, na katerega bi zvalila vso krivdo vsprico vedno rastoče uporabe opijskih derivatov v Združenih državah."

"Posledica tega je bil sprejem povsem nemogočnega stališča od strani ameriške delegacije na konferenci v Ženevi."

"Bistveno vprašanje, ki pride v prvi vrsti v poštev, je zmoglost kitajske vlade, da zatre proizvajanje maka. Čudno je, da ne morejo Amerikanci tega uvideti, posebno kar pride heroin in morfij skoro izključno iz Kitajske, ne pa iz Indije."

Prepoved uvoza živih kokoši.

Prepoved uvoza živih kokoši v državi New York je bila v ponedeljek razširjena na države Ohio, Wisconsin, Pennsylvania, New Jersey in Connecticut. Uvažati se tudi ne sme živih puranov, gosi, rac, golobov in drugih sličnih živali.

Prepoved obsega sedaj trinajst držav. V državnem zdravstvenem uradu je bilo objavljeno, da je s to epidemijo v zvezi razširjenje evropske kokoške kuge.

Preje je bila uveljavljena prepoved uvoza živih kokoši in druge perutnine le iz držav Missouri, Kansas, Illinois, Indiana, Iowa, Nebraska, North in South Dakota.

Francosi naj ostanejo v Kolinu.

Kapitan Jean Fabry je rekel, da je treba na vsak način zavarovati varnost Francije. — V nadaljnjem je izjavil, da je duševno stanje nemške mladine vznemirljivo.

PARIZ, Francija, 27. januarja. "Nemogoče je izprazniti Kolin, dokler ne bo nadomeščen varnostni sistem, uveljavljen na temelju versaille mirovne pogodbe, z nekaj boljšim," je izjavil večeraj v poslanski zbornici kapitan Jean Fabry, ki je ob tej priliki obrazložil vojaško politiko opozicije. Fabry je pomearist ter se je odlikoval tekom vojne kot kapitan francoskih planinskih loveev.

Po zaključanju vojne je prišel v Ameriko po opravihi. "Nemčija je v vojaškem položaju, katerega lahko primerjamo z onim pred vojno," je rekel. — "Vojni minister Gessler ter general von Sekt sta ustvarila, seveda pod drugim imenom, stari generalni štab, ki je direktno pod poveljstvom von Sekta."

"Nemčiji je dovoljeno dva tisoč strojnih pušk, a petnajst tisoč cevi strojnih pušk so našli v nekem skrivališču. Nemčija ima šestdeset aeroplanskih tvornic, s podružnicami v inozemstvu, katerih ni mogoče kontrolirati in te tvornice bi lahko pričele v treh mesecih s polno produkcijo."

"Vznemirljiv je tudi duševni položaj nemške mladine in vsled tega bi bilo treba uveljaviti nov sistem varnosti, predno se izprazni kolinsko ozemlje."

BERLIN, Nemčija, 27. januarja. Na posebni seji kabineta novega nemškega kancelarja, dr. Luthra je bil sestavljen odgovor na začasno poslanico zavezniških sil, ki se tiče kolinskega ozemlja. Ta dokument bo še danes izročen zavezniškim poslanikom.

Začasna zavezniška poslanica ponavlja le sklep zavezniških vlad, da niso pripravljene razpravljati v sedanjem času z Nemčijo glede kolinskega ozemlja.

Samomor rad "konca sveta".

BAY SHORE, L. I., 27. jan. — Dninar Edward Marquaret, ki je v zadnjem času dosti tuhtal o pro-rokovanju, da bo dne 6. februarja konec sveta, je izvršil večeraj samomor s tem, da se je obesil v kleti svojega stanovanja. Mož je zapustil ženo in štiri otroke, kojih najstarejši šteje šele osem let.

Marquaret, ki ni bil nikdar preje pobožen, je tekom zadnjih par tednov poslušal pridige Roberta Reidta, ki je izjavil, da bo dne 6. februarja konec sveta ter svetoval svojim backom, naj se pripravijo na konec.

Pridigar je izjavil, da se morajo ljudje, ki se hočejo rešiti večnega pogubljenja, iznebiti vse posvetne lastnine, se obleči v belo haljo ter čakati na nekem griču pri Port Jeffersonu končne sode.

Coolidge za varčevanje.

Predsednik Coolidge je izjavil, da morajo Združene države omejiti svoje izdatke. Le na ta način bo mogoče olajšati davčna bremena.

WASHINGTON, D. C., 27. jan. Predsednik Coolidge se zavzema za še večjo ekonomijo ter zmanjšanje davčnih bremen.

Ko je predložil vladni program glede izdatkov za preostali del fiskalnega leta, je obvestil načelnike različnih vladnih departmentov, da ne smejo vladni izdatki znašati več kot tri tisoč milijonov dolarjev in da bo treba rezervirati za odplačanje narodnega dolga skoro štiristo sedemdeset milijonov dolarjev.

To pomenja, da mora vlada skriti svoje izdatke za \$62,000,000 pod svoto, katero so zahtevali načelniki različnih vladnih departmentov.

"Vsak dolar, katerega prihrani administracije," je rekel predsednik, "bo v bodočnosti pripomogel k olajšanju davčnih bremen. V mislih imam praktično ekonomijo, katere se moramo poslužiti. Rajše govorim o varčevanju pri centih, mesto da teoriziram o milijonih ter ne prihrani ničesar."

Predsednik je govoril v Continental Memorial Hall, kjer se je zbralo več sto uradnikov na zborovanju, ki se vrši vsakega pol leta. V svojih izjavah je ponovil predsednik, da je edini namen varčevanja skrčenje davčnih bremen. Namignil je tudi, da bo kmalu vložena nova davčna predloga.

"Člani našega naroda," je rekel, "niso bili le potrpežljivi pod težkim bremenom vojnegačasnih davkov. Breme je olajšano, a treba je nadaljevati z bojem za nadaljnjo olajšanje teh bremen. Naša kampanja za varčevanje nima nobenega drugega cilja."

Rojstni dan prejšnjega kajzerja.

DOORN, Holandska, 27. jan. — Prejšnji nemški kajzer je praznoval svoj šestinšestdeseti rojstni dan na svojem tukajšnjem posestvu.

Navzoč ni bil noben njegovih šestih sinov. Prejšnji kajzer je preživel dan kot običajno, s pisanjem, čitanjem in žaganjem lesa. Pretežni del dneva je preživel s svojo družino, svojo hčerko, Viktorijo Luizo ter njenim možem.

Iz Nemčije je prišlo nebroj br-zojavk, pisem in darov, katere so mu poslali skromni ljudje ter mu zagotavljali svojo neomejeno zvestobo.

BERLIN, Nemčija, 27. jan. — Kyeuzerzeitung je pisala ob priliki rojstnega dne prejšnjega kajzerja: —

— Dne 27. januarja naj bo naše geslo: — Ne počivati, dokler ne bo rmena cesarska zastava zaplapolala nad streho starega hohenzollernskega gradu v Berlinu.

Zakonski par zmrznil v postelji.

PROVIDENCE, R. I., 27. jan. V postelji so našli tukaj dva in šestdeset let starega Otona Thollfona ter njegovo devet in petdeset let staro ženo. Zdravniška preiskava je pokazala, da je mogoče nastopila smrt že pred enim tednom. Zakonski par je že dalj časa bolehal.

Ostri spori radi Vatikana.

Francoski min. predsednik pravi, da so ameriški katoliki povzročili sedanje zmede z Vatikanom. — Rekel je tudi, da mora Vatikan prenehati s svojim vmešavanjem v politiko.

PARIZ, Francija, 27. januarja. Ameriški katoliki so baje odgovorili, za to, da je bila organizacija za versko propagando premeščena iz Lyonsa v Rim. Tako je povedal ministrski predsednik Herriot poslanski zbornici koncem burne debate s Paul Simonom, konservativnim poslancem, ki se je zavzemal za ohranitev francoskega poslaništva pri Vatikanu.

Simon, ki je predložil nebroj argumentov, je rekel, da žele ameriški katoliki, da bi bila njih dežela zastopana pri Vatikanu in da bi bili razaljeni, če bi dala Francija slab vzgled s tem, da bi odpravila svoje poslaništvo pri Vatikanu.

"Francija, ki je imela poslaništvo pri Vatikanu, ni mogla vzdržati organizacije za propagiranje vere v Lyonsu," je odvrnil ministrski predsednik.

"Ameriški katoliki, ki niso imeli nobenega oficijelnega zastopnika pri Vatikanu, pa so izposlovali premeščenje te organizacije v Rim."

"Zakaj bi nas skušali ameriški katoliki prisiliti, da ohranimo poslaništvo tam, kjer ga nimajo oni sami? Moja vlada ni proti-verska, a tudi ne pristranska."

"Predsednik Wilson je šel v Vatikan. Ali bi šli vi?" je vprašal Simon.

"Herriot je odgovoril, da ni še nikdar izrekel nobene nesporobne besede glede papeža, da pa tudi ni pripravljen razpravljati z njim o francoskih postavah."

PARIZ, Francija, 27. januarja. "Pariz mora prenehati s svojimi poskusi, da ustvari z katolikov v Franciji politično stranko," je izjavil ministrski predsednik Herriot v poslanski zbornici tekom razprave glede odpravljenja francoskega poslaništva pri Vatikanu.

Ministrski predsednik je tudi obdožil francoske škofo, da napadajo postavbe republike, na temelju izrecnih povelj iz Rima.

"Rim," je rekel, "skuša vseposod ustanovljati katoliške politične stranke. To se mu je z lahkoto posrečilo v Nemčiji. Sedaj pa skuša ustvariti isto stvar v Italiji in Fran-

Usoda Stone-a je odvisna od komiteja.

Nominacija Stone-a na mesto sodnika najvišjega sodišča je v glavnem odvisna od tega, kar bo sam povedal članom komiteja.

WASHINGTON, D. C., 27. jan. Nominacija generalnega pravdnika Stone-a na mesto člana najvišjega sodišča Združenih držav je bila vrnjena judicijarnemu komiteju senata. Odločitev vprašanja je odvisna v glavnem od tega, kar bo povedal komiteju Stone sam, ko bo nastopil.

Pričakovati je, da bo nastopil pred komitejem, kajti zopetna predložitev njegovega imena, potem ko se je ugodno poročalo o njem, je bila vprijetorjena s privoljenjem in na nasvet administracije.

Zakonodajni program administracije tekom sedanjega zasedanja kongresa je v nevarnosti radi sporov glede potrditve Charlesa Warrenja za generalnega pravdnika Združenih držav.

eiji. Če bi se mu ta nakana posrečila, bi pomenjalo to veliko nesrečo za našo deželo.

"Papež je čestital francoskim katolikom, ker so se organizirali. To pomenja vmeševanje v francoske notranje zadeve. Papež bi moral ostati politično nevtralen."

Abej Lemire, poslanec iz severnega departmanta, je prekinil ministrskega predsednika z vzklikom: —

"On je nevtralen. Radi tega sem jaz, katoliški duhoven, v politiki član radikalne stranke."

Heriot se je v nadaljnjem lotil Alzacije in Lorenske. Ko je leta 1871 Nemčija anektirala obe provincii, je odobrila Napoleonski konkordat, ki je uravnaval odnosaje med Francijo in Vatikanom. Leta 1905 pa je francoska vlada razveljavila konkordat. Ko se je Francija zopet polastila Alzacije in Lorenske, po zaključku svetovne vojne, je stala francoska vlada pred dejstvom, da sta obe provincii pod režimom, ki je bil odpravljen leta 1905.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$17.40	2000 Din. — \$34.60	5000 Din. — \$86.00
---------------------	---------------------	---------------------

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 din. računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačanje "Poštni čekovi urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.50	500 lir \$22.75
300 lir \$13.95	1000 lir \$44.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačanje Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po množčnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarnem in Lirarn sedaj ni stalna, menja se večkrat in naglo; zato je v tega razloga nam ni mogoče podati matančne cene vsakega računanja po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roka.

POŠILJATVE PO BEŽOAVNEM PISMU IZVEŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Denar nam je pošliti najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4897.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

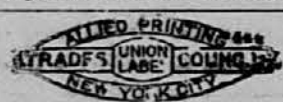
Za celo leta velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za niozemstva za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

HERRIN

Kot že poročano, se je završil v nedeljo oster spopad med voditelji dveh strank, ki skušata doseči prvenstvo v tem zagonetnem in neciviliziranem ameriškem okraju.

Prvo stranko tvorijo Kukulksklanci, drugo pa "vitezi žarečega meča". V spopadu so bile usmrčene štiri osebe. Na bojišču sta obležala tudi poveljnik Kukulksklancev in poveljnik "vitezov žarečega meča".

V ponedeljek je izjavil herrinski župan:

"Najbrž bo ta bitka odpravila vse težave, s katerimi se ima pečati Williamson okraj. Ker sta mrtva oba voditelja nasprotujočih si strank, bosta zavladala mir in red v Herrinu in njega okolici."

Tako se glasi strahopetna izjava prvega uradnika v okraju. Tako izjavlja najvišji predstavitelj oblasti, za vzdrževanje miru in reda.

Predno sodimo nadalje, je treba vprašati, če je bil zadnjih trideset let sploh, kdaj mir v Herrinu in v krvavem Williamson okraju.

Ali je v Herrinu redna oblast sploh kdaj izvedla svojo avtoriteto oziroma jo je skušala izvesti?

Pravi vladar Herrina in Williamson okraja je bil že leta in leta Glenn Young, voditelj Kukulksklana in profesionalni morilec. Dokazano je, da je umoril vsega skupaj dvajset do trideset oseb.

Od postavitih oblasti, ki so bile brez moči, je prevzel Klukulksklan izvrševalno pravico. Župan, vsi njegovi svetovaleci in vsi njegovi uradniki so bili najpokornejši služabniki te tajne organizacije.

Joj njemu, ki bi se protivil. Prejalslej bi ga zadel Glenn Youngova krogla.

Brezpostavnost Williamson okraja je že stara stvar. Že nad trideset let vladajo tam razmere, ki so posebno zadnji čas začele obračati nase pozornost javnosti.

V določenih razdobjih so se vršile volitve. Meščani so volili može v okrajna in mestna zastopstva, toda noben izvoljenih kandidatov ni smel niti ust odpreti brez izrecnega dovoljenja Glen Younga in njegovih trabantov.

Resnična moč je bila v rokah brezpomembne manjšine "regulatorjev", ki so se po potrebi pojavili ter prevzemali vlado.

Ni bilo skoro meseca ali tedna, da bi se ne završilo par krvavih spopadov.

Dvignjenih je bilo nešteto obtožb, toda nobena obravnava se ni vršila. Če se je pa vršila, je bil obtoženi Klanec dosledno oproščen.

Sedanji herrinski župan je precej optimističen možak. Razmere se ne bodo zboljšale, dokler ne bo zlomljena moč Klukulksklana.

To lahko opravijo edinole zavedni državljani.

Predno se jim bo pa to posrečilo, jih bo leglo še dosti v hladen grob.

Dopis.

Iz Belokrajine.

Letošnja zima nam jako prija, tako da se lahko hodi v jopcih. Posebni novice ni na Belokranjskem sedaj, kakor da vse teka volitev. Klerikalni agitatorji tekajo od vasi do vasi, da spuntajo narod v lastno škodo. Danes rabi Belokrajina jako pametnega in upljivnega poslanca, ki se bo briga v prvi vrsti za žalostno gospodarstvo, da se to popravi. Včasih je šlo vse v Ameriko, danes je to nemogoče in zato je treba najti doma novih virov dohodkov. To se pa doseže s pametnim gospodarskim naukom, podporo itd.

Nekateri pa tega, ampak

hočejo imeti narod na vajkah, da ga vlečejo po želji kakor se jim pač ljubi.

Premogovnik v Kantžariet zopet nekaj dela. Poljanska železnica stoji, ker nimajo občine smisla za to važno stvar. Pokojni Radč iz Poljan se je jako trudil in zastavil vse svoje moči in premoženje, pa ga je pri tem delu zalotila smrt.

Občine po večini bi prispevale kakih par sto dinarjev, kar seveda ni prav. Kdor hoče kaj imeti, mora tudi nekaj žrtvovati.

V tem oziru je kar se druge strani tiče mnogo bolje. Tako je na pr. odbor za gradnjo mostu v Zanih žrtvoval še lopo tisoč,

Nekateri pa tega, ampak

ke in zato bo stvar prej ali slej prišla do izvršitve. Zanašamo se tudi kakor že večkrat omenjeno v našem listu na naše rojake v Ameriki, da kaj prispevajo. Hrvanje so tudi že pristali na to, da bodo dali vso mogočo podporo.

Prvi večji znesek pa je zagisral cestni odbor v Črnomlju. Na predlog cestnega odbornika g. Jureta Požeka iz Gorenjcev, št. 3 je dovolil cestni odbor v Črnomlju 100.000 K. Čast temu vrlému odborniku, ki se je znal tako krepko zavzeti za stvar in jo tudi tako izpeljati. Priporočamo našim rojakom, da si nabavijo slike bodočega mostu pri Mr. Mirko Starešiču, 4912 Hatwell, Pittsburgh, Pa. Cena znaša 1 dolar, z ozirom na podporo, ki jo s tem daje kupovalec slike za most.

Imenovani ima tudi načrte in priporočamo rojakom, da si to ogledajo.

Tifus pojenjuje, ker so zdravniški opravili svojo dolžnost zelo vestno in požrtvovalno. Zato gre posebna hvala g. Dr. Kueselu in Dr. Makriču iz Črnomlja in pa gospe Dr. Šimenčevi iz Ljubljane, odkoder je hodila cepiti ljudi. Ako bi se kdo zanimal za pisanice, jih lahko pošljemo za vuzem. Naročiti jih je treba pa že sedaj. Naročajo se pri "Belokranjski domači obrti" v Adlešičih pri Črnomlju.

Temelj za Sokolski dom je postavljen in spomladi se bode delo nadaljevalo.

Nekateri rojaki so se prav lepo odzvali iz Amerike, za kar jim gre posebna hvala.

ZAKOPLOVNA ZVEZA V AFRIKI

Letošnjo spomlad se bo, ako smemo verjeti francoskim in belgijskim listom, otvorila velika letalska proga, dolga nad 2000 kilometrov. Gre namreč za zvezo med Kušašo, glavnim mestom belgijskega Konga in Kutango sredi Afrike.

Za to značno progno ni pripravljenih nič manj kot 25 letališč vzdolž vse črte v močvirjih in pragozdovih. Na ta način upajo, da bo vožnja popolnoma varna. Letališča ali postaje bodo založili z vsem potrebnim materijalom, pred vsem bencinom, oljem in živili.

Na tej progri bodo vozili, ali bolje trčili aroplani posebnega tipa angleškega izvora. S temi letali bodo večinoma prevažali dragocene blago, ki zavzema malo prostora, kakor diamante in druge zlatne kamne, zlato, srebro in pred vsem slonovino, ker so baš pokrajine, ki bodo z novo zvezo postale dostopne svetu, najbolj bogate na slonih. V enem samem dnevu bo mogoče prevažati blago iz pragozdov in pustinj v obljubne kraje. Doslej so potrebovali za vse to dolgo pot skozi pragozde in neizmerna močvirja več tednov, večmora peš ali s slabimi vozovi, ki jih vlečejo voli.

Pa še drugo dobro plat bo imela ta zveza, ako se uresniči. Srednjo Afriko bodo poplaval razni valci daleč naokrog in jo proučili. Saj je dandanes Srednja Afrika ravno tako malo znana kot polarni kraji.

KDAJ BODO VOLITVE V ITALIJI?

V oficijoznih krogih se živahno razpravlja o tem, kdaj se bodo vršile nove volitve. Večina meni, da se bo v parlamentu takoj sprejela volilna reforma, ali ssesja najbrž ne bo na to nemudoma zaključena. Mogoče, da pojde zbornica še na kratke počitnice, potem se bo razpravljalo še o ženski volilni pravici za upravne zastope in o deželnem volilnem zakonu. Potemtakem bi se mogle vršiti nove volitve šele jeseni. Ali Mussolini se zavaruje za vse slučaje in pušča otvorjeno tudi možnost za spomladanske volitve. Kakor pač bo položaj v zbornici in kakor se obnese nadalje postopanje opozicije, od tega je odvisen datum novih volitev. Zaključitev seje še ne pomeni novih volitev, ali z njo pade parlamentarna imuniteta in vsi zakonski načrti, predloženi parlamentu.

Opozicija je sklenila, da se ne udeleži volitev. Mussolini je hotel z volitvami udariti opozicijo, ali opozicija je izvršila protidarec, ki utegne tudi prispevati k temu, da se ne razpišejo takoj nove volitve. "Tribuna" meni tudi to, da se nove volitve ne morejo izvršiti pred procesom zaradi Matteottijevega umora. Razprava se pričakuje za mesec april.

NAJNOVEJŠA ŽENSKA MODA

Ženski svet v Parizu se živo zanimala za modo, ki bo vodila ženski okus leta 1925. Podrobnosti se sicer še ne dajo proročati, vendar so veje pariške modne trdnice že objavile glavne smernice bodoče ženske mode. V teh objavah se v glavnem govori o elegantni ženski modi, predvsem o oblekah, ki jih rabi razkošni ženski svet za odhod v pomladanska kopališča, zlasti za počitnice v Nizzi in na francoski rivjeri. Iz teh podatkov se lahko sklepa na splošno žensko modo leta 1925. Toaletne bodo letos krojile v vedrih, jakih, svetlih barvah in sicer največ iz sukna, ki se imenuje kaša (kasha). Kostumi bodo dvodelni, kribo se vedno zelo ozka, bluzi pa na činu Ludvika XIII. Na vratu se bo zapirala z vrvice, Tunike ostanejo še vedno v modi. Rokavi bodo zelo dolgi, največ iz krepdešine. Okrasili se bodo z bizarnimi vezemini in slikarjami po ruskih in kitajskih motivih. V vezeminah bo dominirala svila v zlati in srebrni barvi. Pri bluzah z vezemni motivi se uporabljajo tudi kubistične slike. Večernje obleke bodo po teh francoskih proročanjih zelo enostavne in skromne v liniji. Na sploh pa bo letošnja moda zelo favorizirala belo barvo!

Spomeniki v svetovni voni padlim na Francoskem.

Ker je francoska vlada jeseni l. 1919. izdelala zakon, ki daje občan pravico, da zahtevajo od države prispevak za spomenike v vojni padlim, se je te pravice poslužilo v štirih letih 15.300 francoskih občanov ter je državna blagajna morala izplačati nad 12 milijonov frankov. Sedaj je francoska vlada tozadevni zakon razveljavila.

Peter Zgaga

Te dni sem čital zanimivo reč, katero sem pa malo posvoje zaobrnil: —

V nekem kraju je bil nekega lepega dne star človek od samega hudega ponorel. Sedel je sredi prašne ceste ter se igral s kamenčki in pri tem mrmral nerazumljive besede.

Mimo je šlo deset ljudi. Vsak je nekoliko postal ter sočutno vzdihnil: "O ti ubogi norec."

Pa si malo podrobneje ogledjmo teh deset pametnih ljudi, ki so šli mimo ter so norec pomilovali.

Prvi je dosedaj še na vsaki zabavi potrošil najmanj deset dolarjev za žrebe, misleč, da bo kaj zadel.

Drugi se udeleži vsakih volitev in je uverjen, da njegov glas nekaj odločuje.

Tretji ma čudno pristrizene brke samo zato, ker mu je rekel brivec, da so sedaj taki brki moderni v Parizu.

Četrti vam bo ure in ure dokazoval, da je v vojaevala zadnja vojna za demokracijo ter da sta v nji zmagali pravica in poštenost.

Peti kupuje pristno, predvojno kuhano žganje po dva dolarja kvart.

Šesti vam bo prisegel, da je vse res, kar piše časopisje.

Sedmi je prepričan, da je gentleman, ker mu je neka ženska, katero je denar posodil, rekla, da je gentleman.

Deveti še vedno upa, da denar, ki ga je daroval za brooklynsko cerkev, ni izgubljen.

Deseti je poslal dve delnici patronu Kovrti za "dnevnik".

Teh deset pametnih ljudi je torej šlo mimo možaka, ki je od lažnega ponorel ter je sedel sredi prašne ceste in se igral s kamenčki.

Vsak izmed njih je ob pogledu na reveža sočutno vzdihnil: "O ti ubogi norec!"

O bivši avstrijski cesarici Ziti poročajo, da vstaja jutraj ob petih in da ji ničesar ne manjka.

Z Dunaja pa poročajo, da hodi jo veseli Dunajčanje ob petih jutraj spat in da jim tudi ničesar ne manjka.

Tako sta se obe stranki vdali v svojo usodo in sta zadovoljni.

Zita si najbrž misli: "Boljše bi bilo zame, če bi nikdar Dunaja ne pozabila."

Dunajčanom je pa sedaj žal, da se je niso že prej iznebili.

Stjepan Radić čaka v zaporu glavne obravnave.

Obravnavo proti njemu bo vodil član najvišjega zagrebskega sodišča dr. Koerberler.

Če je dr. Koerberler tako malo Hrvat kot ga ime razodeva, bo Radiću slaba predla.

Kot poročajo, je bil Radić skrit v izdobljeni luknji Pripičeve hiše. Policaji so ga potegnili ven za opanke z njegovimi dokumenti vred.

Pa že vsaj ne bodo tiste luknje zazidali!

To bi ne bilo prav, kajti včas je policija jako površna.

Naj luknjo natančno prebrskajo. Morebiti bodo vseeno v kakem kotičku iztaknili tistih šestdeset tisočakov, katere so darovali ameriški Jugosllovani za jugoslovansko republiko.

Kajti na svetu je vse mogoče.

Vsemimo brooklynskega oboževalca Knajpa. Kot pravi, je dobil vse nazaj, kar je dal za brooklynsko cerkev.

Slišal sem rojaka, ki se je pritoževal: "Prokleto, kaj pa je vendar s tem mojim partnerjem. Skoraj ravno toliko zasluži kot jaz, pa nikdar nima denarja. Včeraj je bil suh, in danes je suh. Kaj vendar počne?"

"Kako veš, da je suh? Ali te je na posodo prosil?"

"Ne, on me ni prosil, ampak jaz sem mu rekel, če mi lahko posodi deset dolarjev."

Raznoterosti

Krušni škandali na Dunaju.

Dunajsko deželno sodišče je kljub ponudni visoki kaveji v znesku 50 milijard avstrijskih kron sklenilo, da ostane generalni direktor velike dunajske pekarnice "Ankerbrotwerke", Fried, še nadalje v preiskovalnem zaporu. Krušni škandali zavzemajo med tem večje dimenzije. Državno pravdnistvo je vložilo radi navijanja cen ovadbo sedaj tudi proti vsem ostalim krušnim tvornicam na Dunaju. Zanimivo je stališče, ki so ga zavzele z ozirom na aretacijo generalnega ravnatelja "Ankerbrotwerke" ostale krušne tvornice na Dunaju.

"Ankerbrotwerke" so namreč pod vtisom nastopa oblasti za posamezne vrste kruha znižale za 1200 Ka, dočim prodajajo ostale tvornice iste vrste kruh še vedno po stari višji ceni, ker pravijo, da ne morejo prevzeti odgovornosti za izgube, ki bi nastale vsled znižanja cene. Vidi se, da obstoja med podjetji gotovo dogovor v tem oziru in zato postaja afera vedno bolj interesantnejša.

Sadoul izpuščen iz zaporov.

V Orleansu je pričela pred vojnim sodiščem razprava proti kapitulu Sadoulu, ki je bil novembra 1919 radi dezertacije in vojnstva obsojen na smrt. Sadoul je bil leta 1917 v oficijelni francoski mšiji odposlan v Rusijo. Kljub pozivu vlade pa se ni več vrnil v Pariz, ampak se je pridružil sovjetski republiki kot uraden in pomemben sotrudnik. Začetkom novembra, ko je Francija obnovila odnose s sovjetsko vlado, se je vrnil Sadoul v Pariz, a je bil takoj aretiran. Razprava pred vojnim sodiščem v Orleansu je končala že prvi dan s senzacionalnim izidom. Vojno sodišče je namreč po Sadouluovem govoru, v katerem je pojasnil svoje stališče, in vlogo politike francoske vlade proti koncu vojne napram sovetom, po kratkem posvetovanju, sporazumno z vladnim zastopnikom in zagovornikom sklenilo, da ozirom na izpremenjeno francosko politiko napram Rusiji obnovitev preiskave proti Sadoulu in njegovo izpustitev iz zaporov. Sadoul je takoj nato odpotoval s svojo soprogo iz Orleansa v Pariz.

Nepričakovana najdba.

Lord Cowdray je dal vrtati na svojem zemljišču na Angleškem v zemljo, da bi dognal, koliko je v njej petroleja. Inženir, ki je vodil vrtanje, je res našel na slirovo kameno olje in ga poslal steklenico služkinji z nalogom, naj jo poneso kemiku, da preišče petrolej. Dekle pa je navede zamajalo steklenico. Kmalu potem je prejel inženir od kemičnega laboratorija brzojavko, tele vsebine: "Čestitamo! Imate nezasiš-

tla.

Zločinski duhovnik

V Villacanju na Španskem je župnik neprestano nadlegoval 17-letno Dolores Gonzales ter ji grozil s smrtjo, ako se mu ne vda. Prestrašena deklica se je zatekla k sodišču, ki je nasilnega župnika zaprla, a ga kmalu zopet izpustilo. Svojo prostost pa je župnik porabil v to, da je odal na deklico sedem strelcev, čeravno je takoj po prvem strelu padla mrtva na tla.

Najdebelejša Francozinja.

V pariški bolnici je te dni umrla najdebelejša Francozinja. Tehtala je nekaj nad 216 kg. Rakev je nosilo 10 pogrebecev.

400 let star grob

so tedni odkrili pri znanstvenih odkopavanjih v Luebaardu na Danskem. V grobu so našli razno orožje in mnogo nakita iz jantarja.

Požar v operacijski dvorani.

V mestni bolnišnici v Pforzheimu v Nemčiji se je vnela med operacijo v dvorani posoda z bencinom in špiritom. Ogenj se je naglo razširil na opravo dvorane, ki je bila v oni sekundi polna dima. Bolnika so le z veliko težavo spravili na varno. Neka strelčica je dobila tako hude opekline, da je tekom noči podlegla strahovitim panam. Posoda z bencinom se je vnela vsled tega, ker so v sosednji sobi kadili.

Mlada soproga.

V predmestju Pariza je prišla pred par dnevi na policijo mlada gospa, stara komaj 15 let in nekaj mesecev, in prosila za svet.

"S silo so me oženili predvečerajšnjim", je tarnala. "Moža, ki je star šele 22 let in ki mi ga je vsilila mati, ne morem videti. Preden sem šla k poroki sem povedala materi, da bom rekla 'ne'."

"Rekla boš 'da,'" je zagrozila mati, "sicer ti dam, ko prideš domov klofuto, da se ti bo kar zabliškalo pred očmi, in te vržem iz hiše". Spričo teh groženj lastne matere nisem imela poguma, da bi rekla pred poročilnim uradnikom "ne". In tako so me prisilili, da moram živeti s svojim možem, ki ga ne morem trpeti. Pa ne maram. Prosim vas, pomagajte mi!" Kaj je mogel policijski uradnik storiti? Nič. Nasvetoval je mladi zakonski polovici, naj se obrne do sodišča za ločitev."

NAJLEPŠA ZAVEST

za vsakega človeka je, ako ima za slabe čase in svojo starost kaj prihrankov. S trdno in dobro voljo si pa to lahko vsakdo omogoči, ako hrani in če tudi pomalem vlaga svoje prihranke v sigurni zavod, kjer mu "denar dela denar".

Taka prilika nudi se Vam pri nas, kjer sprejemamo vloge na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

in jih obrestujemo po

4%

na leto.

Svojim rojakom smo tudi glede denarnih pošiljatev v staro domovino, kakor tudi glede potovanja radi na razpolago ter jim vsled naših dologletnihkušenj lahko ceno in dobro postrežemo.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York

F. M. Dostojevskij:

Iz spominov mladeniča.

(Nadaljevanje.)

"Dobro, dobro! Priznam! Sicer se sedaj ne gre za to," sem mu segel v besedo, čudeč se sam pri sebi. Tedaj sem mu povedal vsa večerajšnji dogodek prav natanko. Pavlinino domislje, srečanje z baronom, svojo odločitev nenavadni strah generalov ter na naposled podrobno opisal des Grieuxa z vsemi niansami; na koncu sem mu pokazal tudi pisemce.

"Kaj izvajate iz tega?" sem ga vprašal. "Prišel sem ravno zato, da bi zvedel vaše misli. Kar se me ne tiče, bi najraje ubil tega Francoza in nemara to še storim."

"Tudi jaz!" je dejal m. Astley. "Kar se tiče Miss Pavline, tedaj — vi veste, stopimo v stik z nam sovrainimi ljudmi, če se pokaže, ne izogibna potreba. Za tem se moram skrivati vam poznani, od postojanskih okoliščin zavisni odnosi. Mislim, da ste lahko brez skrbi, seveda vsaj deloma. Večerja njeno postopanje se mi zdi v resnici zelo čudno ne zato, ker se vas je hotela izbežati in vas poslala pod baronovo palico, ki je pa ne razumem zakaj, ni uporabil, da ji je imel v rokah, ampak za to, kaj mi je, ker je tako domislja za tako... tako fino miss... nedostojna. Seveda ni mogla uganiti, da doslovno izvršite njeno smiselno željo."

"Veste kaj?" sem zakričal hipoma in ga motril presumljivo. "Zdi se mi, da ste vi to že čuli. Veste od koga? Od miss Pavline same?"

Pogledal me je začuden.

"Oči vam žare in v njih čitam sumnjivo," je izgovoril hipoma vrnivši si prejšnji mir. "Vendar nimate niti najmanjšega poudarka, da kažete svojo sumnjo. Ne priznavam te pravice in vam odrekam odgovor na vaše vprašanje."

"Naj bo, ni treba!" sem vsiknil čudno vznemirjen in ne vedoč, zakaj mi je to prišlo v glavo. Kdaj, kje in kako naj bi bila izbrala Pavlina m. Astleja svojim zupnikom? Sicer pa sem zadnji čas pustil m. Astleja nekoliko izpred oči, a Pavlina je bila itak že same vredna zagovetka, tako velika, da sem bil, pripoveduje m. Astleja zgodovino svoje ljubezni, nenkrat čisto presenečen vsled dejstva, da nisem mogl prav nič točnega in gotovega reči o svojih odnosih do nje. Nasprotno: vse je bilo fantastično, nenavadno, brez podlage in ničesar ne podobno.

"Prav, prav! Zmeden sem se in sedaj ne morem še pojmiti mnogo česa," sem rekel skoro brez sapa. "Sicer ste pa res dober človek. Sedaj pa k drugi strani: ne prosim vas sveta, ampak slišati hočem samo vaše mnenje."

Pomolčal sem nekoliko in potem začel:

"Kaj si mislite vi, čemu se je general tako preplašil? Zakaj so naredili iz moje neumnosti tako afero, tako afero, da je celo des Grieux videl potrebo vmešati se, dasi se on meša samo v zelo važnih slučajih, me posetil (kako se vam zdi?), me prosil, on, des Grieux, mene! Slednjič si zapomnite, da je prišel od devetih in da je že imel pisemce od miss Pavline! Vprašajte je torej, kdaj je bilo napisano? Morda so miss Pavlino zbudili samo zato. Vrh tega, da vidim, da je v njegovi oblasti (ker celo mene prosi oproščenja), se še vprašujem, kaj jo ta stvar osebno briga? Zakaj jo tako zanima? Zakaj so se zbal tako kegal barona? In kaj je to takega, ako se general ženi z m-le Blanche des Cominges? Trditva, da se morata radi tega nekako posebej držati; toda to je vendar že preveč posebno, priznajte sami! Kako mislite? Po izrazu vaših oči sem uverjen, da veste o tem kaj več nego jaz!"

M. Astley se je nasmešnil in pokimal za glavo.

"Nemara res vem o tej stvari več nego vi," je dejal. "To zač-

va samo m-le Blanche in prepričan sem, da je tako."

"Nu, kaj je z m-le Blanche?" sem zakričal nestrno: hipoma me je obšlo upanje, da se mi tudi o m-le Pavlini kaj odkrije.

"Po mojem mnenju ima m-le Blanche sedaj posebne vzroke, da se na vsak način izogne srečanju z baronom in z baronico, tembolj neprijetnemu, in kar bi bilo za njo še slabše, škandaloznemu."

"Torej! Torej!"

"M-le Blanche je bila pred tremi leti ob času sezone že tukaj v Rulettenburgu. Tudi jaz sem bil tukaj. M-le Blanche se tedaj ni imenovala m-le de Cominges, tudi njena mati m-le veuve de Cominges ni tedaj že ekzistovala. Vsaj čuti ni bilo še o njej. Des Grieux — des Grieuxa tudi ni bilo. Trdno sem prepričan, da si niso niti sorodniki, ampak da se šele malo časa poznajo. Marquis des Grieux je tudi novega izvora, kar sklepam po neki okoliščini; menim, da se celo des Grieux šele malo časa sem imenoval. Poznam tukaj človeka, ki ga je poznal pod drugim imenom."

"Vendar ima soliden krog znanec."

"O, to je možno. Celotno m-le Blanche ga ima lahko. Pred tremi leti pa je m-le Blanche dobila od tukajšnjega redarstva vsled pritožbe baronice Wumerhelma zapoved, naj zapusti mesto, in zapustila ga je."

"Kako to?"

"Najprej se je pojavila tukaj z nekim Italijanom, nekakim princem z zgodovinskim imenom, kakor Barberini ali temu podobnim. Bil je ves v prstanih in briljantih in sicer neponarejenih. Vozila sta se v krasni kočiji. M-le Blanche je igrala na trente et quarante, kolikor se spominjam, sprva srečno, potem pa se ji je sreča silno izneverila. Pomnim, da je nekega večera zaigrala ogromno vsoto. Najhujši udarec pa je bil zanj, da je nekega lepega jutra izgubil njen princ neznan kam; izgubil so tudi konji in kočija, vse je izgubilo. Dolg v hotelu velikanski. M-le Zelma — namesto Barberini je naenkrat postala m-le Zelma — je bila v največjem obupu. Tudi ja in evi lila, da je bilo čuti po vsem hotelu, in je v besnosti raztrgala obleko. V hotelu je stanoval poljski grof — vsi potujoči Poljaki so grofi — in m-le Zelma, trgajoča svojo obleko in praskajoča ko mačka svoje obličje s svojimi krasnimi, v dišavah umitimi rokami, ga je jela zanimati. Prigovorila sta se in pri obedu se je potolažila. Že zvečer se je grof pojavil v njo roka v rok v vokzalu. M-le Zelma se je smejala po svoji navi delo glasno in se je vedla zelo nepriljudno."

Pokazala je, da je ena onih dam — igrala na ruletki, ki prihajajo k mizi, na vso moč odrinejo z rama igralca, da si naredi prostor. To je neke vrste posebnost pri teh damah. — "Saj ste jih gotovo opazili."

"O, da!"

"Ni niti vredno opaziti. V nevoljo dobrega občinstva jih ne bih kdo zmanjkal, vsaj onih ne, ki menjajo vsak dan pri mizi ban kovec za tisoč frankov. Kakor hitro pa nehajo menjavati, jih takoj poprosijo, naj se odstranijo. M-le Blanche ni še nehala menjavati bankovcev, toda igrala je še bolj nesrečno. Zapomnite si, da te dame največje srečno igrajo; čudovito se znajo vladati. Toda moja povest se bliža koncu. Ne koč je na enak način kakor prime izgubil tudi grof. M-le Blanche je hodila že sama v igralnico in nikogar ni bilo, ki bi ji ponudil roko. V dveh dneh je vse zaigrala. Ko je postavila zadnji zlat in ga izgubila, se je ogledala okoli in opazila poleg sebe barona Wumerhelma, ki jo je motril zelo pozorno in z veliko ogorčenostjo. Toda m-le Blanche ni opazila ogorčenja in obrnila se k baronu z izvršnim usmehom, ga je

poprosila, naj postavi zanj na rdečo deset zlatov. Vsed tega je radi pritožbe baronice dobila obvestilo, naj se ne prikaže več v vokzalu. Ako se čudite, da so mi znane vse te umazane malenkosti in podrobnosti, tiči vzrok v tem, da sem jih čul od m. Fidera, svojega sorodnika, ki je odpeljal oni večer m-le Blanche v svoji kočiji iz Rulettenburga v Spaa. Sedaj pa pomislite: m-le Blanche bi rada postala generalica najbrže zato, da ne bo dobivala v bodoče več takih obvestil od vokzalskega redarstva kot pred tremi leti. Sedaj sploh ne igra; to pa zato, kakor kažejo vsa znamenja, ker ima kapital, ki ga posojuje tukajšnjim igralcem na obresti. To je gotovo bolj koristno. Sumim celo, da ji je tudi dolžen nesrečni general. Nemara ji je tudi dolžen des Grieux, morda je ta ž njeno kompaniji. Pomislite torej, da noče vsaj do svatbe nikakor obrniti nase baronice in baronove pozornosti. Skratka: v njenem sedanjem položaju bi ji bil kak škandal silno nepričilen. Vi ste v zvezi z to rodbino in vaše postopanje bi moglo provzročiti škandal tem bolj, ker se m-le Blanche javlja vsak dan v javnosti roka ob roki z generalom ali z miss Pavlino. Razumete sedaj?"

"Ne, ne razumem!" sem zakričal udarivši z vso močjo po mizi, da je pritekel garcon (piccolo) ves v strahu.

"Povejte, m. Astley," sem dejal besno, "zakaj niste opozorili vsaj mene, generala samega in, kar je glavno, glavno, miss Pavlino, ki hodi v vokzalu z m-le Blanche v rok, ako ste vedeli za to afero in torej dobro veste, kaj je m-le Blanche de Cominges? Ali je to tako nemožno?"

"Opozoriti vas bi bilo nepotrebno, ker vi ne morete ničesar storiti!" je odgovoril hladnokrvno m. Astley. "Zakaj bi opozarjal? General ve še ne mara več o nji nego jaz in vseeno šeta z njo in miss Pavlino. General je nesrečen. Videl sem večerj kako se je m-le Blanche peljala s krasnim konjem v družbi z mr. des Grieuxem in z onim majhnim ruskim knezom, a general je ježljiv za njimi na rdečkastem konju. Zjutraj je pravil, da ga bole noge, vendar se je držal dobro in primerno. Oni trenutek mi je hipoma šinila v glavo misel, da je izgubljen. Toda to me čisto nič ne briga, tudi sem imel šele pred kratkim čast seznaniti se z miss Pavlino. Sicer sem se rekel, 'se je hipoma domislil, da niste upravičeni staviti mi takih vprašanj, čeravno vas zelo ljubim.'"

"Dovolj!" sem rekel in vstal. "Jasno mi je sedaj ko beli dan, da je tudi m. Pavlini vse jasno o m-le Blanche, da se pa ne more ločiti od svojega Francoza in da se zato šeta z m-le Blanche. Verjemite mi, da bi ne bil nikoli prišel do tega, da bi se setala z m-le Blanche in da bi me pisemno prosila, naj pustim barona pri miru. Zatem tiči oni upliv, kateremu se uklanja. Vendar pa me je ravno ona nahujskala proti baronu! Vraga, tu ničesar ne razbereg!"

"Vi pozabljate, da je m-le Blanche generalova nevesta, da je da ima miss Pavlina kot pastorka generalova najhujšega brata in sestrice, rodno deco generala, ki ju je ta blazni človek popolnoma zanemaril in, kakor se zdi, celo oropal."

"Da, da! Tako je zapustiti otroke, pomenja, jih doela zavreči; ostati — pa pomenja ščititi njihovo korist in morda rešiti koščke premoženja. Da, da, to je res! Vendar... vendar... O, dobro vem, zakaj je vsem tolikanj mari baboulinka!"

"Kdo?" je vprašal m. Astley. "Ona stara čarovnica v Moskvi, ki noče umreti; zaradi česar tudi pričakujejo brzjavke, da je umrla."

(Pride še.)

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

1. POTREBITI KORAKI ZA NATURALIZACIJO.

Federalni naturalizacijski urad je priobčil kratki, ali jako jasni izvleček naturalizacijskih predpisov, vsebujoči najnovejša določbe.

Prvi korak. Izjava o nameri (prvi papir). Da se vložijo "izjava o nameri" (Declaration of Intention) ali, kakor se že pravi, da se izjame prvi papir, zahtevajo se sledeči predpogoji: Inozemec mora biti belega ali afrikankega plemena; star mora biti najmanj 18 let; živeti mora v delokrogu sodišča, kjer se mu izda prvi papir.

Postopanja. Inozemec naj si najprej preskrbi in izpolni tiskovino, Form 2213. Ako je prišel v Združene Države pred dnev 3. junija 1921 naj se s to izpolnjenost tiskovino poda na sodni urad (Clerk of the Court) ki mu izda papir. Ako je prišel dne 3. junija 1921, ali kdaj po tem dnevu, naj pošlje izpolnjeni formular 2213 najbližjemu zastopniku naturalizacijskega urada; njih naslov je spodaj naveden. Prič ni treba. Pristojbina znaša \$1, ki naj se plača le sodnemu klerku. Ako inozemec ne zna pisati, naj se podkriži. Prvi papir velja za sedem let od dneva, ko je bil izdan.

Drugi korak. Vložitev prošnje za naturalizacijo (drugi papir). Da sme vložiti prošnjo za naturalizacijo, mora inozemec odgovorjati sledečim predpisom: Mora biti belega ali afrikankega plemena; star mora biti najmanj 21 let; njegov prvi papir mora biti najmanj dve leti in največ 7 let star; živeti mora v okraju sodišča, kjer vložijo prošnjo mora biti neprenehoma nastanjen v Združenih Državah najmanj pet let in v isti državi najmanj eno leto, od dneva vložitve prošnje nazaj računaje; imeti mora dve priči, državljana Združenih Držav, ki naj prisestane, da osebno znata o neprestanem bivanju kandidata vsaj za dobo kar isti živi v dotični državi, in da je isti dobrega moralnega značaja. Ako kandidat ni živel v tej sami državi vso predhodno petletno dobo, on mora dokazati svoje bivanje v drugih državah potom teh samih ali potom drugih priči, ki naj osebno prideta na sodišče, ali potom pisarnih zagovornikov izjav (affidavits). Ako treba teh pisarnih izjav, se lahko dobi predpisana tiskovina od zastopnika naturalizacijskega urada (Naturalization Examiner), predno se vložijo prošnja.

Postopanje. Najprej priskrbi tiskovino form 2214, bodisi od sodnega klerka ali od naturalizacijskega urada ali pa od katerega ljudskošolskega učitelja, in izpolni jo skrbno. Za ta formular ni nikake pristojbine in naturalizacijski urad ali ljudskošolski učitelj rad pomaga izpolniti ga. Ko je formular izpolnjen, naj ga kandidat pošlje po pošti ali prinese osebno, skupaj s prvimi papirjem, na urad Naturalizacijskega Examinera (zastopnika naturalizacijskega urada), katerega addressa je navedena v formularju. Naturalizacijski urad bo opravil potrebne podrobnosti in obvestil kandidata, kdaj in kje naj se zgleda s pričama v svrhu vložitve prošnje za naturalizacijo.

Tretji ali končni korak. — Sodno zaslišanje. Predno prosilec sme priti pred sodnika v svrhu končne rešitve njegove prošnje za naturalizacijo, treba da mine vsaj devetdeset dni po vložitvi prošnje, tekoma katerega časa objava o tej prošnji ostane nabita na javni deski v uradu sodnega klerka. Sodišče določi dan, kdaj naj se prosilec zgleda na sodišču v svrhu končnega zaslišanja, (final hearing), in obvesti prosilca o tem. Priče morajo biti prisotne ob zaslišanju. Ako sodnik najde, da je prosilec upravičen do naturalizacije, mora ta zapriseči zvestobo Združenim Državam in dobi svoje državljanstvo spričevalo (Certificate of Naturalization) ali "drugi pa-

pir." Tiskovine (forms) je dobil, ako se piše oziroma ide po nje na naturalizacijski urad v Washingtonu (Commissioner of Naturalization), njegove zastopnike (Naturalization Examiners) v spodaj navedenih mestih, klerke naturalizacijskih sodišč, solske oblasti in na razne organizacije, med temi na Foreign Language Information Service.

Za daljše informacije treba obrniti se na Commissioner of Naturalization, Department of Labor, Washington, D. C., ali pa na pristojne okrožne naturalizacijske urade, katerih vodja nosi naslov Naturalizacijski Examiner. Ti uradi se nahajajo v sledečih mestih: Boston — (Post Office Building), Brooklyn (106 Joralemon Str.), Denver (Post Office Building), New York City (154 Nassau Str.), Portland, Ore. (Post Office Building), St. Louis, (Custom House), San Francisco (Post Office Building), in v Federal Buildings sledečih mest: Buffalo, Chicago, Cincinnati, Cleveland, Detroit, Duluth, Houston, Kansas City (Mo.), Los Angeles, New Orleans, Omaha, Philadelphia, Pittsburgh, Providence, St. Paul, Salt Lake City, San Antonio, Seattle. V svoji materinščini pa lahko pišete na Foreign Language Information Service, Jugoslav Bureau, 119 West 41st Street, New York City.

BREZ DENARJA KROG SVETA

Varšava in njeni umetniški krogi so doživeli te dni redko senzacijo. Dne 31. dec. točno opoldne je krenil z varšavskega kolodvarka na pot okoli sveta poljski slikar Bruna Lechowski, ki je stal 300.000 poljskih cekinov, da pride okoli sveta samo z delom svojih rok. Med potjo bo govoril samo v poljskem jeziku. Zanimiva je tudi plemenita svrha, kateri je namenjena ta stava. 300.000 "zlatih" dobi v slučaju uspešnega potovanja "Umetniški dom" za poljske slikarje. Pot okoli sveta bo trajala tri leta. Dasi je odpotoval Lechowski, brez denarja, se je vendar dobro pripravil, ker se, kakor težko je živeti umetniku, ki si ne zna pomagati s praktičnim delom. Čudak se je naučil striči, briti, šivati, igrati na violino, krpati stare čevlje, krotiti zveri, producirati se po varijetih z izučeni mačkami in psi itd. Nekaj namerava z služiti tudi s slikarstvom. Pot ga vodi najprej skozi slovanske države, kjer računa z gostoljubnostjo in slovansko vzajemnostjo. Lechowski je rodbinski oče in se ni strasil naporenega potovanja okoli sveta, da pomaga starim in onemoglim poljskim slikarjem do lasnega zavetišča.

Celjski "Deutsches Haus".

"Deutsches Haus" je prevzel za enkrat samo kurentor razpisnega društva "Deutsches Haus", torej bivši lastnik te hiše, predno si jo je po preobratu za malo svoto prisvojil nemški konzorcij. Glede definitivne ureditve vprašanja, kdo postane lastnik hiše "Deutsches Haus" sledijo končni ukrepi v najkrajšem času.

Nesreča na morju.

Pri zadnjem viharju na Atlantskem oceanu se je potopil španski parnik "Alfredo". 30 morskih milj severozapadno od Quessanta. Kapitan in 18 moških posadke se je rešilo v čolnih. Po dvodnevnem boju z ledenomrzlimi valovi je umrlo šest moških vseh mrazu in gladi. Tovariši so jih položili v manjši čoln in ga vleki seboj.

Ponesrečenim mornarjem se je končno posrečilo dospeti do francoske obale. Ob obrežju pa je odtrgal vihar čoln s šestimi mrličji, ki so našli svoj grob v valovih.

Predpis in naredbe za avtomobilski promet v Jugoslaviji.

1. Vsak sofer mora imeti pri sebi od Avtomobilskega kluba izdan in od lokalne policijske oblasti potrjen mednarodni vozni certifikat.

2. Po mestih in vaseh smejo avtomobili voziti do 20 kilometrov na uro. Tovorni vozovi ne smejo voziti več kot 10 kilometrov na uro. V nobenem slučaju ne sme hitrost presegati 50 kilometrov na uro. Na razkrižjih se sme voziti le do 5 kilometrov na uro.

3. V Srbiji je vedno treba voziti na desni, na Hrvatskem in v Sloveniji pa po levi strani.

4. Zvečer morajo avtomobili biti razsvetljeni. Dve svetilki morata biti na sprednji, ena pa na zadnji strani, tako da dovoljno razsvetljuje številke na registracijski ploči in črke na mednarodni ploči.

Po mestih in vaseh je prepovedano rabiti svetilke, ki zaslepjujejo.

5. Vsak avtomobil mora imeti močno doneč rog, če se hoče v mestu desno voziti, se mora dati eno dolgo znamenje; če se obrača na desno, dva, če se obrača na levo, pa tri dolga znamenja.

6. Vsak avtomobil plača 3000 dinarjev letne takse. Tuji avtomobilisti ne plačajo ne takse ne davka. Za registriranje se plača 7 dinara 70 par.

7. Za definitiven, kakor tudi za začasn uvoz velja sledeči tarif: 6 odstotkov vrednosti (v papirnem denarju) za dežele, s katerimi imamo trgovsko pogodbo; 10 odstotkov vrednosti za dežele, s katerimi nimamo trgovske pogodbe.

8. Naši triptihi veljajo eno leto od dneva izdaje.

9. Začasno bivanje v Jugoslaviji je treba:

a) da imajo potniki svoje dokumente v redu;

b) da imajo jugoslovenski triptih;

c) da ima sofer mednarodni vozni certifikat in potni list;

d) da se izpolnjuje carinske formalnosti;

e) avtomobilistom se priporoča, da shranijo reverz, ki ga dobe od carinske oblasti, da morejo pri odhodu iz dežele dobiti vizo na drugi in tretji triptih.

10. V deželi se rabi decimalni sistem.

11. Denar: 1 dinar ima sto par. Papirnat denar: 0.25; 0.50; 1

Koledar za leto 1925.

Se nobeno leto mislo Koledarja tako naglo prodajali kot ga letos. Skoraj sleherni, ki ga je naročil, nam sporoči, da je ž njim nadvse zadovoljen. Vsebuje dosti aktualnih člankov, lepih povesi ter nasvetov, ki pridejo prav vsaki gospodinj.

Nadalje vsebuje kratko zgodovino priseljevanja v zadnjih petdesetih letih ter natančno besedilo nove priseljenjske postave.

Globok in mnogo odkrivajoč je tudi članek "Svet bodočnosti". Kdor hoče imeti Koledar, naj ga takoj naroči.

Nusičeva proslava v Nišu.

Niš, 26. jan. — Zadnji mesec je bila v tem mestu prirejana proslava v čast srbskemu, tudi med Slovenci znanemu pisatelju Branišlavu Nusiču. Dopoldne je bila slavnostna akademija, na kateri je o Nusičevem pisateljskem delu govoril prof. Nikola Stojadinović, in sta pili pevski društvi "Branko" in "Kornelije". Ob 5. popoldne sta društvi "Ženska Podružina" in "Kolo Srpskih Seštara" priredili čaj, ob 8 zvečer je pa bila slavnostna predstava, na kateri sta se uprizorili drami "Sumnjiva osebnost" in "Knez Ivo od Semberije," ter so se slavljeno izročila darila. Po predstavi je bil banket v hotelu "Evropa."

Madžarski vohuni.

Beograd, 26. jan. — V Subotici je padel policijski neki Jovan Imre v roke, ki je priznal, da je madžarski narednik in da ima nalogo izloviti šteto vojaštva in prometne razmere v Vojvodini. Pri njem so našli načrte mostov v Oseku in Novem Sadu. Nekoliko dni pozneje je poizvedoval po Imru neki človek, ki je imel potni list na ime Šandor Fodor, sofer iz Pečuha, a ko so ga prijeli in konfrontirali z Imrom, je ta izjavil, da je Fodor v resnici madžarski stožnik Ernest Nagy in da ima enako nalogo, kakor on sam. Naposled je Nagy to tudi priznal.

Za Nervoznost — Slab Spanec — Slabo Prebavo.

Za to sedi sedaj pomolč. Čudovito je, kako hitro Nuga-Tone deluje. Tudi kerim je pomagano v par dneh.

Če vam se ni predpisal vaš zdravnik tega zdravila, potem pojdite k vašemu lekarnarju in kupite steklenico Nuga-Tone. Nuga-Tone povrne živahnost in daje novo življenje iscrpanim živcem in mišicam. Dela rdečo kri, mečene, umirja žene živce in na čudovit način poveča njih moč vzdržljivost. Prinaša blažen spanec, dober tek, info prebavo, regularen stol, navdušenje in ambicijo. Če se dobro počutite, je vaša dolžnost, da jo poskusite. Vas nič ne stane, ako vam ne stori dobro. Je prijetna za vžgati in počutiti se boste boljše takoj. Če vam je že ni predpisal vaš zdravnik, potem pojdite takoj v lekarno in kupite Nuga-Tone. Ne spremitve nadomestilo. Vžgajte jo par dni in če se ne počutite boljše in če ne zgledate boljše, mečite ostalo nazaj lekarnarju, ki vam bo povrnil vaš denar. Izdelovatelj Nuga-Tone zahteva od vseh lekarnarjev da jamčijo za isto in povrnejo denar, če niste zadovoljni. Priporočena, jamčena in na prodaj v vseh lekarnah. —ADV.

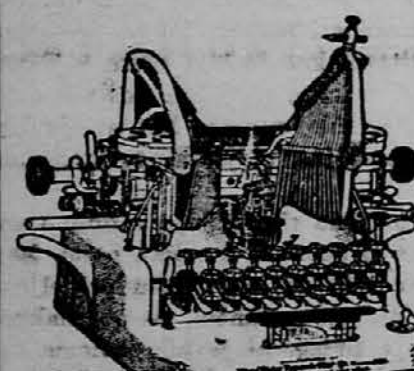
Teško delo
ne škoduje nikomur, ki je dobrega zdravia. Ostanite sposobni s tem, da masirate svoje mišice vsak večer predno ležate. Dobro se zgrinite z dobrim starim za-najlijim.

PREPARI-TE utrjujete mišice, bolečine v hrbtu, hodišče močnej in zdravi in nikdar vam ne bo nobeno delo pretežko. Nobena skrbna družina ne more biti brez ene steklenice. Ni prazen, če nima ACHILLER. F. A. D. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N.Y.

Posebna ponudba našim čitateljem

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.

B strečno za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

"OLIVER" PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost, Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobiti s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

29 Cortlandt Street

New York, N. Y.

P A S T.

ROMAN IZ NAPOLEONOVH VOJN.

Spisal Rafael Sabatini. — Za Gl. N. poslovenil G. P.

Prvo poglavje.

AFERA V TAVORA.

Brez dvoma je bil Mr. Butler ob onem času pijan. Ta izjava temelji na pričevanju seržanta Flanagan, vojakov, ki so ga spremljali ter končno tudi na lastni izjavi Mr. Butlerja, kot bomo videli.

Dovolite mi dostaviti takoj tukaj in sedaj, da je bil mogoče divjak ter neodgovoren razgrajati, da pa je bil v svojih lastnih očeh mož čisti, nezmožen laži, tudi če bi z njeno pomočjo rešil svojo kožo. Ne zanikam, da ga je Sir Thomas Pieton proglasil "tatiškim razbojnikom". Prepričan pa sem, da je bil to le odkriti, nekoliko pretirani način granjanja, ki je bil lasten onemu odličnemu generalu. Onim, ki so sprejeli to označbo dobesedno, je manjkalo ob istem času usmiljenja ter poznavanja grdih izrazov, katerih se je posluževal general Pieton, katerega je imenoval lord Wellington surovega vruga z umazanim jezikom.

V nadaljnjo olajšanje je treba resnici na ljubo povdariti, da je bila cela grda in nečedna afera posledica pomote, dastravno ne morem iti tako daleč kot eden zagovornikov poročnika Butlerja ter sprejeti mnenja, da je bil žrtv nameravane zarote njegovega preveč postrežljivega gostitelja v Regoa.

To je nesporazum, katerega lahko pojasnimo. Ime tega gostitelja je bilo slučajno Souza in dotični zagovornik Butlerja je prišel prenaplajeno do zaključka, da je bil član one notorične, intrantske družine, koje glavna člana sta bila Principal Souza, član renegatskega sveta v Lizboni in kavalir Souza, portugalski poslanik na angleškem dvoru. Ker ni poznal Portugalske, tudi ni vedel zagovornik za dejstvo, da je ime Souza v oni deželi skoro prav tako pogosto kot je v Angliji ali Ameriki ime Smith. Mogoče ga je prevarilo tudi dejstvo, da je skoval Principal Souza iz te afere kar največ kapitala ter s tem še povečal težkoče, s katerimi se je moral boriti lord Wellington vsled nezmožnosti ter nameravane zlobnosti tako domačega ministrstva kot administracije v Lizboni.

Če bi ne bilo vseh teh faktorjev, bi se cela afera sploh ne za vršila. Če bi bili člani kabineta in Mr. Perceval bolj energični, če bi bilo manj nevere in sebičnosti na strani opozicije, b ne bila kampanja lord Wellingtona izstradana kot je bila dejanski. Če bi bilo manj nevere in sebičnosti — še bolj bedaste in očitne, — na strani portugalskega regentskega sveta, bi ne ostala angleška ekspedicijska sila brez izgovorjenih dobav ter bi se je ne oviralo pri vsakem koraku.

Lord Wellington je mogoče doživel duševno agonijo Sir John Moore-a v slinih okoliščinah petnajst mesecev poprej. Njegova železna volja pa ni dopustila, da bi to trpljenje vznemirjalo ravnodušje njegovega duha. Svet regentov, ki si je prizadeval pridobiti si naklonjenost portugalske aristokracije, je lahko nasprotoval njegovim odredbam s svojo trgovlavo. Lahko so ga tudi dosegle vesti, da se je njegove odločitve imenovalo prenaplajne in celo bedaste. Cenjeni domači žurnalisti in možje kova lorda Grey-a so lahko razkrivali svojo nevtrjetno nevednost v vojaških zadevah s svojimi brezobzirnimi kritikami ter obsojanji njegovih operacij.

Vedel je, da se je pojavil med opozicijo strasten vihar jeze in obrekovanja, ko je bil par mesecev poprej povisan po slavni zmagi pri Talavera in kako je bilo, kljub tej zmagi, objavljeno, da je bilo njegovo vodstvo kampanje tako inkopetentno, da ni zaslužilo nagrade, pač pa kazen. Zavedal se je vedno naraščajoče nepriljubljenosti vojne v Angliji in vedel je, da se jezi vlada nad njegovo nedelavnostjo tekom zadnjih par mesecev. Neki član kabineta mu je celo pisal, — čeprav zveni to naravnost nevtrjetno. — Za božjo voljo, storite nekaj, — količjak, da bo le prelile nekaj krvi.

Manj močno srce bi mogoče ne moglo prenesti tega, zmanj močno ženji bi bil mogoče zadušen v tej zmedu bedastoče, nezmožnosti in škodoželjnosti, ki se je pojavila vsespod krog njega. Manj samonikel mož bi moral podležu obupu, opustiti vrhovno poveljstvo ter se odpeljati domov s povabilom na naslov svojih neštevilih kritikov, naj zavzamejo njegovo mesto na čelu čet ter pokazejo svoj vojaški ženji, ki je inšpiriral njih kritične razprave. Wellingtona pa so povsem po pravici imenovali človekom iz železa in še nikdar se ni izkazal bolj železnim kot v onih težkih dneh leta 1810. Odločno, a brez strasti in razburjenja, je zasledoval svojo pot priti cilju, ki si ga je postavil. Nikdar ni pustil, da bi ga kritike ali karanja ustavila na začrtani poti.

Zalibog pa niso njegovi podrejeni delili vzvišenega miru vrhovnega poveljnika. Lahka divizija je bila nastanjena ob reki Aguela ter stražila špansko mejo, onstran katere je operiral maršal Ney proti Ciudad Rodrigo. Vročekrvni poveljnik tega kraja, Sir Robert Craufurd ni mogel končno radi pomanjkanja denarja prehraniti svojih čet. Ves iz sebe vsled teh okoliščin je bil za vreden Sir Robert v nepremišljeno dejanje. Polastil se je nekaj cerkvenega denarja v Pinhel, da ga izpremeni v raeije. To je bilo dejanje, ki bi lahko imelo najbolj resne posledice vspricho splošnega razpoloženja v deželi ob onem času in Sir Robert se je moral dejanski pozneje pokoriti za to ter poravnati račune. To pa je druga povest. Omenil sem dogodek le raditaga, ker je bila afera v Tavora, s katero se hočemo pečati tukaj, nekako direktna posledica tega dejanja. Obnašanje Sir Roberta se lahko razlaga kot uveljavljeno vzgleda in s tem je nudena nadaljna olajševalna okoliščina za krivitev poročnika Butlerja.

Nas poročnik je bil poslan na furazno ekspedicijo v dolino gorjenega Douro na čelu pol škadrona dragoncev številka osem, kajti dva škadrona teh dragoncev sta bila ob onem času prideljena lahki diviziji. Dobil je povelje, — da smo natančni, — naj nakupi ter prižene v Pinhel sto glav goveje živine, ki je bila deloma namenjena za meso, deloma za opremo. V navodilih, ki jih je dobil, se je glasilo, naj gre do Regoa ter se tam oglasi pri nekem Bartolomeju Bearsey, uplivnem bogatem angleškem vinogradniku, kojega oče je nakupil obsežne vinograde v dolini Douro. Dobil je navodila, naj nastopi taktno in naj nikakor ne trpi potepanja svojih dragoncev. Končno so mu rekli, naj popolnoma zaupa Mr. Bearsey-u glede nakupa goveje živine.

Takoj na tem mestu moramo priznati, da bi Sir Robert Craufurd brez dvoma izbral za poveljnika te ekspedicijske vsakega drugega častnika kot pa našega poročnika, če bi poznal lakomiselno in neodgovorno naravo Mr. Butlerja. Irski dragonci pa so šele pred kratkim prišli v Pinhel in general sam se ni dosti brigal.

(Dalje prihodnjaj.)

Izseljevanje iz Jugoslavije do konca oktobra 1924.

Dne 1. julija 1924. je stopil v veljavo novi ameriški zakon o naseljevanju in na podlagi njegovih določb je bila naša letna kvota določena s 671 proti prejšnji 6.426. Statistika kaže, kako vpliva ta velika izprememba na splošno selitveno gibanje naše države. Seveda bo splošni pregled mnogo jasnejši in podlaga za presojanje razmer bolj zanesljiva, kadar mine celo leto delovanja novega zakona. Pa tudi dosedanje številke dajejo mnogo zanimivega in poučnega.

Skupno se je od 1. januarja do 31. oktobra 1924. izselilo iz vse države 14.391 oseb; od tega je bilo 9485 moških in 4906 ženskih.

Po poklicu je bilo: kvalificiranih delavcev 541; nekvalificiranih 1853; poljedelcev 7786; članov prostih poklicev 233; članov družin, ki pridelujejo 3970.

Po starosti je bilo: čez 50 let 516; od 31 do 50 let 4440; od 18 do 30 let 4908; izpod 18 let 4527.

Po plemenu oziroma narodnosti je bilo: Srbov, Hrvatov in Slovencev 6651; drugih Slovanov 8; Nemcev 3810; Madjarov 3756; Romunov 95; drugih narodnosti 71.

Po deželi naseljevanja se je izselilo: v Zedinjene Države 1785; v Kanado 1889; v Brazilijo 6270; v Argentino 2984; v Chile 150; v druge ameriške dežele 256; v Južno Afriko 1; v Avstralijo 964; v Novo Zelandijo 83; v druge dežele sveta 9.

Luke vkreavanja so imele sledeča števila izselencev: Gruz 542; Split 144; London 23; Liverpool 321; Southampton 18; Cherbourg 4192; Havre 233; Boulogne sur mer 107; Anvers 686; Genova 1130; Napulj 295; Trst 98; Hamburg 3272; Bremen 539; Rotterdam 178; Amsterdam 2588; druge luke 25.

Parobrodne družbe, ki so prevažale izselence, so imele sledeče dežele: United States Lines 130; United American Lines 66; International American Lines 20; Cunard Line 949; White Star Line 911; Red Star Line 56; Royal Mail 2604; Canadian Pacific 835; Compagnie Generale Transatlantique 244; Navigazione Generale Italiana 1095; Cosulich Line 241; Hamburg American Line 366; Hamburg Suedamerikanische Gesellschaft 2910; North German Lloyd 322; Holland Lloyd 2584; Holland America Line 177; Orient Line 85; Lloyd Sabaudo 61; Messageries Maritimes 389; druge družbe 338.

Zanimivo je tem številkam priravnati ene za enako dobo iz leta 1923. Kljub izrednemu znižanju naše kvote za Zedinjene Države, ki je stopilo v veljavo 1. julija, pa se je pričakovalo že kakšnega pol leta prej, se je skupno število naših izselencev zelo pomnožilo. Medtem ko jih je bilo prvih deset mesecev 1923 — 5663, jih je bilo leta 1924. — 14.391. Seveda, izseljevanje se je obrnilo v druge države. Leta 1923 so imele Zedinjene Države do 31. oktobra 2428 naših izselencev, 1924 pa le 1785, katerih večina je odstopovala pred 1. julijem. Toda medtem ko je bilo za Brazilijo leta 1923 le 470 naših izselencev, jih je bilo 1. 1924 v enakem razdobju 6270. Danes je Brazilija dežela, ki dobi največji del naše emigracije. Zelo se je pomnožilo tudi izseljevanje v Kanado: 1. 1923 (prvih deset mesecev) 560; leta 1924 pa 1889; nadalje za Argentino: 1923 — 1987, 1924 pa 3984; za Chile 1923 — 41, 1924 pa 150; za druge ameriške dežele 1923 — 58, 1924 pa 256; za Avstralijo: 1923 — 116 — 1924 pa 964; za Novo Zelandijo 1923 — 4, 1924 pa 83.

Tudi v poklicih naših izselencev se opažajo nekatere izpremembe. Število kvalificiranih delavcev, ki tudi prej ni bilo posebnost, je padlo relativno in absolutno; 1. 1923. je iznašalo 796, 1. 1924 pa 541. Nekvalificiranih je bilo 1923 — 1874, 1924 pa 1853. Toda izredno je poskočilo število poljedelcev (od 1717 na

7786) in v zvezi s tem število pridelujočih družinskih članov (od 889 na 3978). Nasprotno so izselenci prostih poklicev padli od 387 na 233.

Enako so zanimive izpremembe z ozirom na luke vkreavanja, ki so nastale deloma vsled izpremembe izseljenjskih ciljev, deloma vsled novih koncesij za nekatere družbe. Na Gruz na pr. se je vkrevalo 1923 (vedno računajoč prvih deset mesecev) 71, 1. 1924. pa 542 izselencev. Split leta 1923 sploh ni imel izselencev; leta 1924 se je tam vkrevalo 144 njih. Tudi London je nova luka za vkreavanje naših izselencev. Liverpool je leta 1923 imel le 54, 1. 1924 pa 321; Southampton 1. 1923 je 1, 1. 1924 pa 18. Največji delež v našem izseljenjskem prometu je imel Cherbourg: 1923 — 1389; 1924 pa 4192; potem Hamburg 1923 — 1477, 1924 pa 3272; nadalje Amsterdam: 1923 — 675; 1924 pa 2588; potem sledi Genova: 1923 — 429, 1924 pa 1130.

Od parobrodskih družb je imela leta 1923 največje število naših izselencev Cunard Line, namreč 896 (1. 1924 — 949). V tem letu je bila na prvem mestu Hamburg Amerikanische Gesellschaft z 2910 (1. 1923 — 469); na drugem mestu stoji sedaj Royal Mail z 2604 (poskočila od 62); potem sledi Holland Lloyd z 2584 (leta 1923 — 761); Nadalje Navigazione Generale Italiana z 1095 (od 379 1. 1923); potem Cunard, in dalje White Star Line (1923 — 453, 1. 1924 pa 911); Canadian Pacific 1923 — 400; 1924 pa 835. Hamburg America Line je izgubila; leta 1923 je imela 789, 1924 pa 366. Messageries Maritimes imajo 359; prej ta družba ni imela koncesije. North German Lloyd je absolutno nekoliko pridobil 1923 — 237, 1924 — 322. Padla je Compagnie Generale Transatlantique od 497 na 244 Cosulich Line z 241 v letu 1924 prej ni imela koncesije. Vse druge družbe so imele leta 1924 manj še število naših izselencev.

Po dosedanjih rezultatih je torej novi ameriški zakon najbolj pospešil izseljevanje našega ljudstva v Južno Ameriko, in sicer poglavito v Brazilijo, za katero prej ni bilo kdove kakšno zanimanje pri naših ljudih. Enako se tudi Kanada, Avstralija in Nova Zelandija lahko smatrajo za dežle je naše emigracije. Druge dežele, kakor se zdi, nimajo privlačnosti.

Nova metoda operacije raka.

Kakor poročajo iz Petrograda, je sporočil slavni ruski zdravnik prof. Molotkov zdravniškemu društvu, da je našel nov način operacije raka. Hkrati je predstavil zdravnikom razne bolnike, ki jih je z uspehom operiral, ki so jih pa drugi zdravniki že označili za neozdravljive.

Strahovit umor otroka.

Na novega leta dan je pograbil delavec Tiedman v Luebecku v Nemčiji v skupini igrajočih se otrok deseletno deklico, jo vzel v bližnjo tiskarno in jo tam umoril. Truplo je nato sežgal v kotlu za centralno kurjavo. Morilec ne zanika svojega čina, ampak pravi, da se ne spominja skoraj nič, kaj je storil, ker se mu je že več dni strašno v glavi blede. Poslali so ga na opazovalnico.

Koliko je v Rusiji izumiteljev? Sovjetski odbor za izume je te dni objavil statistiko prijavljenih patentov za razne iznajdbe v Rusiji. Po tej statistiki je leta 1914 prijavilo v Rusiji 5395 oseb svoje patente, leta 1919 pa samo 265. Lani se je število zopet povzpelo, in sicer na približno 2000.

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

smo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred 40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

Iščem svojega strica in njegovega sina, oba po imenu JOHN SARC. Leta 1912 je bil s svojo družino v Canadi in potem leta 1918 se je vrnil nazaj v Združene države. Pozneje smo pa seznačili, da ga je nekje ubilo in njegova žena se je v drugič poročila, za ime s kom mi ni znano. Prosim cenjene rojake, če kdo ve o njih, da mi javi ali naj se kdo izmed njih sam javi na ta naslov: John Sarc, Box 176 Ladysmith, B. C., Canada. (5x 24—29)

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh.

MALI OGLASI v "Glas Naroda"

Kretanje parnikov - Shipping News

31. januarja: Majestic, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg.
3. februarja: President Wilson, Trst; Muenchen, Cherbourg in Bremen; Colombo, Genova.
4. februarja: France, Havre.
5. februarja: Albert Ballin, Boulogne in Hamburg.
10. februarja: Arabic, Cherbourg in Hamburg.
14. februarja: Olympic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen; Dullio, Genova.
17. februarja: Ohio, Hamburg; Deutschland, Hamburg.

18. februarja: De Grasse, Havre.
19. februarja: Mongolia, Cherbourg in Hamburg.
21. februarja: Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg; Veendam, Rotterdam; President Roosevelt, Cherbourg.
24. februarja: Martha Washington, Trst; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.
25. februarja: La Savole, Havre.
28. februarja: Leviathan, Cherbourg; France, Havre; Berengaria, Cherbourg.

V JUGOSLAVIJO

Dobre novice! Nova ameriška postava vam dovoljuje, da obiščete svojo domovino za eno leto in da se zatem vrnete v Združene države, ne da bi bili šteti v kvoto. Naši veliki ogromni parniki, vključno MAJESTIC, največji na svetu, OLYMPIC, LAPLAND, PITTSBURGH itd., vam nudijo hitro vožnjo do Cherbourga, Antwerpja. Hitra železniška vonja do Jugoslavije. Več odplutij vsaki teden. Vsi naši potniki 3. razreda so nastanjeni v zaprtih privatnih kabinah za 2, 4 in 6 oseb. Udobnost, sijajna jed in brezhibna postrežba.

WHITE STAR LINE RED STAR LINE 1 BROADWAY NEW YORK

MOŠKI! Zaščitite se proti nalezljivim boleznam. SANYKIT. Nabavite si najboljšo zaščito PREPREČBA za MOŠKE. Velika tuba 50c. Kit (4) \$1. V lekarnah ali San-Y-Kit Dept. B 22 Beekman St. New York. Pitate za okoliščine.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

RAZPRODAJA 200 GRAMOFONOV

PO IZVANREDNO NIZKI CENI

GRAMOFON 6 COLUMBIA, SLOV. PLOŠČ. \$ 4.50
EDISON IGLA \$ 1.00
200 IGL \$.20
PREVOZNA \$ 1.30

SKUPAJ \$42.00
DANES STANE VSE SKUPAJ \$32.00

Ta krasni gramofon je iz finega lesa ter ima album za hranitev plošč pripravljen na notranji strani pokrova. Je opremljen z dvema močnima fedri in igra 3 — 4 plošč z jednim navijanjem. Jako glasno in čisto, igra tudi Edison plošče, in sploh vse druge. Naročite si to krasno opremo še danes. Pošljite Money Order za \$32.00, nakar vam takoj pošljem vse skupaj brez nadaljnjih stroškov. Vse naročila naslovite na našega rojaka: VICTOR NAVINSHEK 331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

Italian Line

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

NARAVNOST V LJUBLJANO V 9 DNEH

COLOMBO
odpluje iz N. Y. 3. feb. in 14. marca
DUILIO
odpluje iz N. Y. 14. feb.
Obrnite se na avtorizirane agente.
Italia America Ship. Corp.
1 State Street New York

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali sroja iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugosla vije bo pripuščenih v prihodnjih tleh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev. Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. Pišite s pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse pro ge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt St., New York

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Nove pošiljatve knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znakmah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

Kneippov domači zdravnik \$1.25
Naša zdravila50
Nasveti za hišo in dom 1.20
Sadje v gospodinjstvu70
Zbirka domačih zdravil z opisom človeškega trupla .75
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 5.00
Slovensko nemški besednjak, (Wolf-Pietršnik) — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 1888 strani10.00
Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani 7.00
Jugoslavija, 3. zveski, zemljepisni, štatistični in gospodarski pregled in —
Zgodovina SHS, 3. zvezki, zgodovinski podatki Jugoslovancev in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslavana 3.25
Mi plačamo poštnino.